

Handläggare
Albin Lindström
Telefon: 08-50847998

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 24 oktober 2023

Yttrande över remiss av Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2023/739

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027 till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Trygghetsprogrammet är ett styrdokument som anger inriktning för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån gällande lagar och ansvarsområden.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027 på ett tydligt sätt beskriver ansvar övergripande mål och former för samverkan inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Arbetsmarknadsförvaltningen önskar lyfta fram att arbetsmarknadsinsatser och stöd till vuxna personer utanför arbetsmarknaden är en viktig trygghetsskapande faktor. Även den uppsökande verksamheten för unga 16-29 år och Vuxenutbildning Stockholms roll som aktör för förebyggande insatser bör lyftas fram.

Förvaltningen vill poängtera att dess självständiga roll som aktör i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet inte är helt tydlig i programmet. Arbetsmarknadsförvaltningen ges inte en

heller en naturlig plats i de lokala formerna för samverkan som främst utgår från stadsdelsnämndernas verksamheter.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till nytt trygghetsprogram 2024-2027 eftersom programtiden för Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 löper ut under året. Att Stockholm är, och upplevs, som en trygg och säker stad är ett ansvar som omfattar samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är att tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.

Trygghetsprogrammet föreslås fortsatt utgå från fyra fokusområden:

- Förebyggande arbete
- Riktade sociala insatser
- Stadens offentliga miljö
- Stadsutveckling

Trygghetsprogrammet redogör för strukturen för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete och utgår från kraven som ställs i lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, vilken träder i kraft 1 juli 2023. Programmet innehåller också uppdaterade exempel på stadens arbete inom de fyra fokusområdena. Under fokusområdet förebyggande arbete inkluderas arbetet mot välfärdsbrott och otillåten påverkan.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027 till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Trygghetsprogrammet är ett styrdokument som anger inriktning för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån gällande lagar och ansvarsområden.

Brottslighet och otrygghet hänger ofta ihop och kan påverka stockholmarnas känsla av frihet och livskvalitet. Otrygghet och oro för brott kan medföra begränsningar i invånarnas vardag. Trygghetsmätningar visar att nivåerna av otrygghet är högre än nivåerna av brottsutsatthet samt att otrygghet och oro kan föra med sig konsekvenser som att exempelvis inte gå ut på kvällen eller undvika vissa platser.

Staden har en central roll i arbetet med att öka trygghet och minska brottslighet i samhället. Kommuner har genom lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ett ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Lagen syftar till att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är effektivt och kunskapsbaserat. Inom stadens verksamheter återfinns ett flertal verktyg och arbetssätt som är avgörande för ett effektivt och kunskapsbaserat lokalt brottsförebyggande arbete. Arbetet sker tvärsektoriellt och på bred front i såväl skola som i socialtjänst och i utvecklingen av en ren, attraktiv och trygg stadsmiljö.

Stadens trygghetsprogram, som också utgör stadens brottsförebyggande program, tydliggör att stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är prioriterat och att det ska råda en samsyn om syfte och mål med arbetet. Programmet ger en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp.

Programmet ska också vägleda stadens verksamheter i att bedriva ett målmedvetet brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete som utgår från aktuell data, kartläggningar, orsaksanalyser och väl övervägda åtgärder samt tydliggöra vikten av en långsiktig planering och samverkan internt i staden och med externa aktörer.

Stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete sker tvärsektoriellt och på bred front i såväl skola som i socialtjänst och i utvecklingen av en ren, attraktiv och trygg stadsmiljö.

Trygghetsprogrammet fokuserar både på social och situationell prevention och har fyra fokusområden:

- Förebyggande arbete
- Riktade sociala insatser
- Stadens offentliga miljö
- Stadsutveckling

Trygghetsprogrammet ska säkerställa att arbetet utgår från stadens samlade hållbarhetsarbete i Agenda 2030 och genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv, barnperspektiv, funktionshinderperspektiv, hbtqi-perspektiv samt äldreperspektiv.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben, i samråd med säkerhetssamordnaren, vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027 på ett tydligt sätt beskriver ansvar, övergripande mål och former för samverkan inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Under ”Uppdrag och ansvar” nämns att *facknämnderna och bolagsstyrelserna ansvarar för respektive verksamhetsområde och ska bidra med kunskap och resurser till stadsdelsnämndernas arbete när detta är påkallat*. Det är inte helt tydligt i programmet hur och av vem som denna kunskap och resurser kan påkallas.

Arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till att programmet på ett tydligt sätt lyfter behovet av samverkan, både inom staden samt med externa aktörer som exempelvis Polisen, Region Stockholm, näringslivet och civilsamhällets aktörer.

Arbetsmarknadsförvaltningens roll i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet nämns under ”Riktade sociala insatser”, där arbetsmarknadsnämnden pekas ut som en av de nämnder som har särskilt ansvar för området. Framst lyfts arbetet gentemot ungdomar inom ramen för Jobbtorg Stockholm. Förvaltningen delar denna syn och vill komplettera med förvaltningens arbete med unga med tidigare kriminell bakgrund och med avhoppare från kriminella sammanhang vilket gradvis har utökats.

Förvaltningen vill också lyfta fram att arbetsmarknadsinsatser och stöd också till vuxna personer utanför arbetsmarknaden i sig är en viktig trygghetsskapande faktor genom att människor ges en inkomst och ekonomisk trygghet, en ökad känsla av tillhörighet och delaktighet i samhället samt minskad risk för arbetslöshet och fortsatt utanförskap. Här kan till exempel Stockholmsvärdarna nämnas inom ramen för Stockholmsjobben nämnas. I arbetet som Stockholmsvärd ingår bland annat plockstädning, lokalvård samt sandning. Dessa uppgifter bidrar till både en ökad trygghetskänsla och till att stärka säkerheten.

Vidare vill arbetsmarknadsförvaltningen peka på att arbetsmarknadsnämnden är en viktig aktör även inom området ”Förebyggande arbetet”. Nämnden riktar ansenliga resurser mot uppsökande verksamhet för unga i åldersspannet 16-29 år. Här når nämnden en stor grupp unga utanför skola och arbetsliv och arbetar aktivt med att lotsa dem tillbaka till studier eller till andra insatser. Arbetsmarknadsförvaltningen vill i samband med att programmet lyfter grund och gymnasieskolans viktiga roll i det förebyggande arbetet mot ungdomar också peka på Vuxenutbildning Stockholms

roll som aktör för förebyggande insatser även mot vuxna och föräldrar till dessa ungdomar.

Två av de viktigaste förebyggande insatserna för att motverka otrygghet är arbete och utbildning. Genom uppdraget att stödja människor att komma in i arbetslivet och studier bidrar arbetsmarknadsförvaltningen till trygghetsarbetet. Det uppsökande arbetet samt insatser som exempelvis samhällsorientering, sfi och Stockholmsjobb skapar möjligheter för fler att bli delaktiga i samhället. Det ökar även förutsättningarna för att deras barn blir delaktiga. Genom samverkan med de sociala insatsgrupperna och avhopparverksamheter samt Stockholmsvärdarnas insats bidrar förvaltningen till en tryggare stad. Förvaltningen har också en beredskap för att upptäcka och förebygga förekomsten av våldsbejakande extremism samt våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Stadsdelsmammor är kvinnor med egen erfarenhet av att vara nya i Sverige som anställs av Stockholms stad på kommunala visstidsanställningar. Stadsdelsmammorna bedriver ett viktigt trygghetskapande arbete i stadsdelarna. Anställningen inleds med en skraddarsydd utbildning med syfte att ge breda kunskaper om samhället, demokrati, jämställdhet och hälsa. Ett centralt tema för stadsdelsmammornas arbete det senaste året har varit att öka tilliten för socialtjänsten och förskolan, med anledning av den desinformation som spridits i sociala medier. Stadsdelsmammorna når många föräldrar (särskilt mammor). Andra insatser där fokus läggs på familjen och föräldraskap är samhällsorienteringen, förvaltningens i samarbetet med Svenska med baby och i det nystartade projektet Kvinnors etablering.

Som fackförvaltning är arbetsmarknadsförvaltningens självständiga roll som aktör i det brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet inte helt tydlig i programmet. Förvaltningen ges inte en naturlig plats i de lokala formerna för samverkan som främst utgår från stadsdelsnämnderna. Genom Jobbtorg Stockholm är nämnden lokalt närvarande på många håll i staden och jobbtorgen har ett nära samarbete med samtliga stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen ser därför fördelar med att tydligare kopplas till det lokala brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet, exempelvis på Järva.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Karina Uddén
arbetsmarknadsdirektör
arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Nordborg
utvecklingschef
arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Remiss: Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2023-10-12
Anders Nordborg, Utvecklingschef	2023-10-12